

ANY IX

NÚM. 383

BARCELONA 2 JANER 1896

Una moreneta així
es lo millor dels remeys.
Lector: no t'agradaria
com á regalo de Reys?

DE DIJOUS A DIJOUS

Gracias á Deu que se n' ha anat al altre barri un any, l' any passat, que d' escandalós y busca-rahons no 'n podia ser mes! Digueu-me quina classe de sentiment ha d' inspirar la seva mort, quan en vida no ha parat may d' enredar la boga ab *jaranas y estudiantinadas* cada dos per tres, donant feyna continua als de la *pujó*. No estranyaria que 'l pastanaga d' any que ha finat hagués estat subvencionat pe 'l Cos de las varas de *freixa*, qu' es l' únich cos gran que ha de portar dol per la seva perdua. Y, per més barra encare, á mitja edat, tip de moure ronya aquí, passá l' Estret y se 'n 'aná á la terra del cacao á marejar 'ls espanyols d' allí, valentse de la Insurrecció, y sense dirlos ase, ni bestia, ha tocat 'l *dos cap* á can Pistraus, deixant á n' ell y á nosaltres en las banyas del bou, com se diu; ab la *cuba* plena d' ayga bruta. Si passessim balans del any que *acaba d' acabar*, trobariam que hem agotat 'ls pochos recursos enmatllevats que 'ns quedavan d' anys anteriors pera adquirir una *vara* (com si diguessim uns quatre pams) d' *energia alcal-desca*, qu' es un género molt car porque va molt escás y casi no se 'n troba en cap *Casa* d' Espanya, per *gran* que siga. L' única herencia que 'ns ha legat lo difunt *Norantacinch* consisteix en una plassa desembrassada y deserta, que Deu sab quan se pob'ará. En quant á la formalitat del any passat, lo marqués de Cabriñana es la mostra sola y pelada que no bastava, porque una flor no fa estiu ni un Cabriñana tot un poble; en quant á la honradés del mateix any 'ls concejals de la *Cort* tenen la paraula. Lo lamentable es que haurá deixat *llevat* pe 'l seu fill y 'm sembla que al any que som també farem un pa com unas hostias. Deu l' hagi ben perdonat al any mort, y Deu lo tingui al Cel com á benaventurat, que ja 'ns hi veurem tots junts desde 'l moment qu' ell també 'ns hi ha fet aná á nosaltres al cel... en cos de camisa.

* *

La funció, vull dir, l' acció del Teatro, ¡qué dich! del *Coliseo*, ha reanimat l' esperit abatut dels espanyols d' *aquende* l' Estret, al saborejar la victoria obtinguda per nostras tropas contra 'ls insurrectes, mes á mes quan lo mateix Martínez va confessar que havia sigut un combat horrorós; y quan ell ho diu... Lo cas es que convenia de debó la reacció dels *ánimos* perquè d' allá la manigua entre las noticias molt particulars y 'ls telegramas massa oficials, fins ara no n' hem rebut res mes que gero-glífichs per desxifrar y xaradas per resoldre; de manera que la qüestió aquella ha arribat á semblar per

sos entreteniments un setmanari de deu céntims en acció. Me fan riure quan sento á dir que hi ha qui posa en dupte lo valor del soldat espanyol, suposantlo decaygut; porque tots 'ls fills d' Espanya, desde 'l mes republicá al mes carlí, estem conven-sudíssims y orgullosos al sapiguer que 'l nostre exercit ha sigut, es y será 'l mes enter y aguerrit d' Europa. 'Ls que suposan ó fan veure un' altra cosa, es que 'ls convé per sos fins particulars. Lo que hi ha es que per valents, per héroes que resultin nostres soldats, devegadas no n' hi ha prou, porque poden donarse cassos de que la punteria dels fusells vagi en direcció inversa á la de la diplomacia de las espasas; y allavoras sí que no hi ha Maüisers que serveixin, ni Girbaus que hi valguin.

* *

La *bojeria* (?) de Mossen Cinto va acentuantse cada dia mes, fent honor á la literatura catalana. Darrera de *Sant Francesch* ha sembrat lo *boig* (?) poeta unas *Flors de Calvari* d' un aroma tan deliciós que lo qui las olora queda impregnat d' ell tot lo seu ser. De las tals flors podria ferse 'n un ramellet de las mes preciosas, que no podria desdenyarlo cap persona de gust, per marqués que sigués. En lo jardí de la Poesía no 's troban altras flors que aventatjin, ni que igualin potser, á certas y determinadas *Flors de Calvari*, tal com uns *pensaments*, uns *lliris*, unas *violetas* y unas *passioneras* qu' encantan de mirar y que en totas las Exposicions de flors místicas guanyaria medalla d' or. Y que vagin dihent que s' ha tornat boig 'l jardiner. Ab jardins tan magnífichs res 'm taria que tot Catalunya literaria fos un *Sant Boy*.

* *

La festa dels Ignocents ha transcorregut sense malicia, ó lo qu' es igual, ab tota la ignocencia y mansuetut d' altres anys. Las crónicas no han registrat cap *lance* ignocent xich ni gros entre 'ls *noys grans* (y tant que abundan). Los teatros váren fer las *calderadas* com cada any, clavant tots la gran *llufa* á la concurrencia, ab coneixement y consentiment tácit del públich que hi acut expressament. Per lo demés, 'ls catalans ja no fém cas de las ignocentadas, per la rahó de que 'l Centralisme 'ns clava cada *llufa* que no hi ha modos ni vergonya, y 'ns fá carregar 'ls *neulers* que ni 'ns n' adoném.

* *

Per encárrech de 'n Barbany
desitjo, per tot istil,
á tots vostés un bon any.
Salut.

PEPET DEL CARRIL.

¡BON VENT!...

Y BARGA NOVAI

TINCH lo gust de fer saber
als lectors de LA TOMASA
que al fi l' any noranta-cinch...
¡se n' ha anat... á fregir rabes!
D' anatemas y de plors...
de malediccions y llágrimas,
se 'n emporta un fato tal,
que fins causaria llástima
si no los perque... ell tampoch
va tenirne de nosaltres!
Per xó tota Espanya en pes,
en vista de las desgracias
que en lo seu mando, ha causat
l' any noranta cinch de marras,
tinch per cert qu' exclamará
—¡No 'm parlin de l' any de 'n Cá-
¡Aixís no torni may mes!... [novas!
¡Malhaja la seva *estampa!*—

Tot just va posarlo al mon
l' infelís noranta quatre...
(que *inter-nós*, va ser un any
decent y molt de sa casa)
ja tragué 'l noranta cinch
las intencions d' un... *Veragua*.
Lo fet es, que á mitj Febrer
los insurrectes á Baire
davan lo crit, comensant
ab ell, la qüestió cubana...
Quasi, quasi al mateix temps,
uns moros de estar per casa,
van venir comissionats
per rebre una... bofetada,
¡que valgué á un home de cor,
lo ser tancat á la gábia!
Y al tornar cap al Marroch
als morets de la embaixada
carregats de *remontoirs*

y mes contents que unas pasquas,
¡va trobá 'l *Reina Regent*
son sepulcre en mitx las ayguas,
junt ab tota una legió
de mártirs, perduts en aras
del cumpliment del deber...
y pe 'ls desacerts de 'ls altres!
Després del trágich succés,
que tanta gent plora encare...
la qüestió dels *subalterns*
va doná 'l poder á en Cánovas
y comensá 'l *malaguenyo*
son govern, ab sombra tanta
que desd' allavors ensá
no sembla sinó qu' Espanya,
sigui 'l país de la pega
ó 'l recó de las desgracias!...
Primer vingué un *Peralejo*
y allí... entre ruixats de balas
víctima del pundonor
un brau soldat entrá... en caixa.
Després va engolirse 'l mar
un barco y després un altre
ab gran part dels desdixats
marinos que 'ls comandavan...
Un militar aburrit,
va rebre al cap quatre balas
per cástich d' haverse prés
ab las propias mans venjansa.
Y finalment, fa molt poch
volá 'l *Polvorí de Palma*
ab gran acompanyament
de ferits y de cadávres...
A tot aixó, en lo país
del *coco y de la guayaba*,
la insurrecció ha anat creixent
como Pedro por su casa
mentres que 'l poble espanyol
¡vera antiessís de Xauxal

aquí té de soportar
'ls brams de la carlinalla,
uns cops ab l' Odon de Buén
á qui se 'l treu de sa cátedra,
y altres cops, sentint dir «boig»
al gran cantor de «L' Atlántida»
Apart d' aixó, havém tingut
regidors de l' unglá llarga
qu' han motivat que surtis
un marqués de Cabriñana.
Arcaldes del morro-fort
com lo del bando de Gracia,
y tot l' acompanyament
de inundacions, pedregadas,
calamitats y motins,
propis d' un poble en desgracia.
¡Que mes, senyors, si hasta enguany
la *grossa* ha fugit d' Espanya!
Resulta, donchs, de lo dit
que 'l fill del noranta quatre
s' ha portat com un bacó...
¡al menos per nostra patria!
y no es estrany, sent aixís,
que tota Espanya plegada
per *despido*, al sé al calaix
li dongui *expressions*... ¡y *gracias!*

Ara 'l *quid*, está en que 'l *mort*
ans d' empendre l' etern viatge,
no 'ns hagi deixat un fill
mirall fidel de son pare...
puig en tal cas, es segur
que si l' any passat, la Espanya
ha estat sempre ab l' ay al cor,
desgracia sobre desgracia...
lo qu' es lo noranta sis
tinch pór que 'ns durá... ¡á fer malvas!

M. RIUSEC.

Los set días del matrimonio

Al meu cosí Joan Banús P.

Dos se casan: ¿que 's bonich?
Ell joyós, ella contenta,
sols alegría 's presenta.
D' aixó 'l *diumenje* jo 'n dich.
Ja fa un mes que viuhén junts.
Tot son petons, abraçadas,
Y d' amor dolsas miradas.
Es que encar som á *dilluns*
Ja no fan tan bona cara...
Ell cap-ficat, ella trista.
No corra ja tant la vista...
A *dimars* crech que som are.
Tant sols fa que 'ls han casat
uns quatre mesos escassos,

y ja no hi ha aquells abraços...
Lo *dimecres* ja ha arribat.
Tots dos braman com á bous,
Ell tan obsequiós no 's mira...
Vola á colps una cadira...
Es que ja som á *dijous*.
Ell diu qu' ella 'l va enganyá.
Ella li diu *tarambana*.
Posa pau ia mi'ja cana...
Es que á *divendres* som ja.
Sols ta un any que 'ls han casat.
Separats ja están vivint...
Lo *dissapte* va finint
Y 'ls *set días* ja han passat.

J. SUNAB.

LO QUE 'NS HAN PORTAT LOS REYS

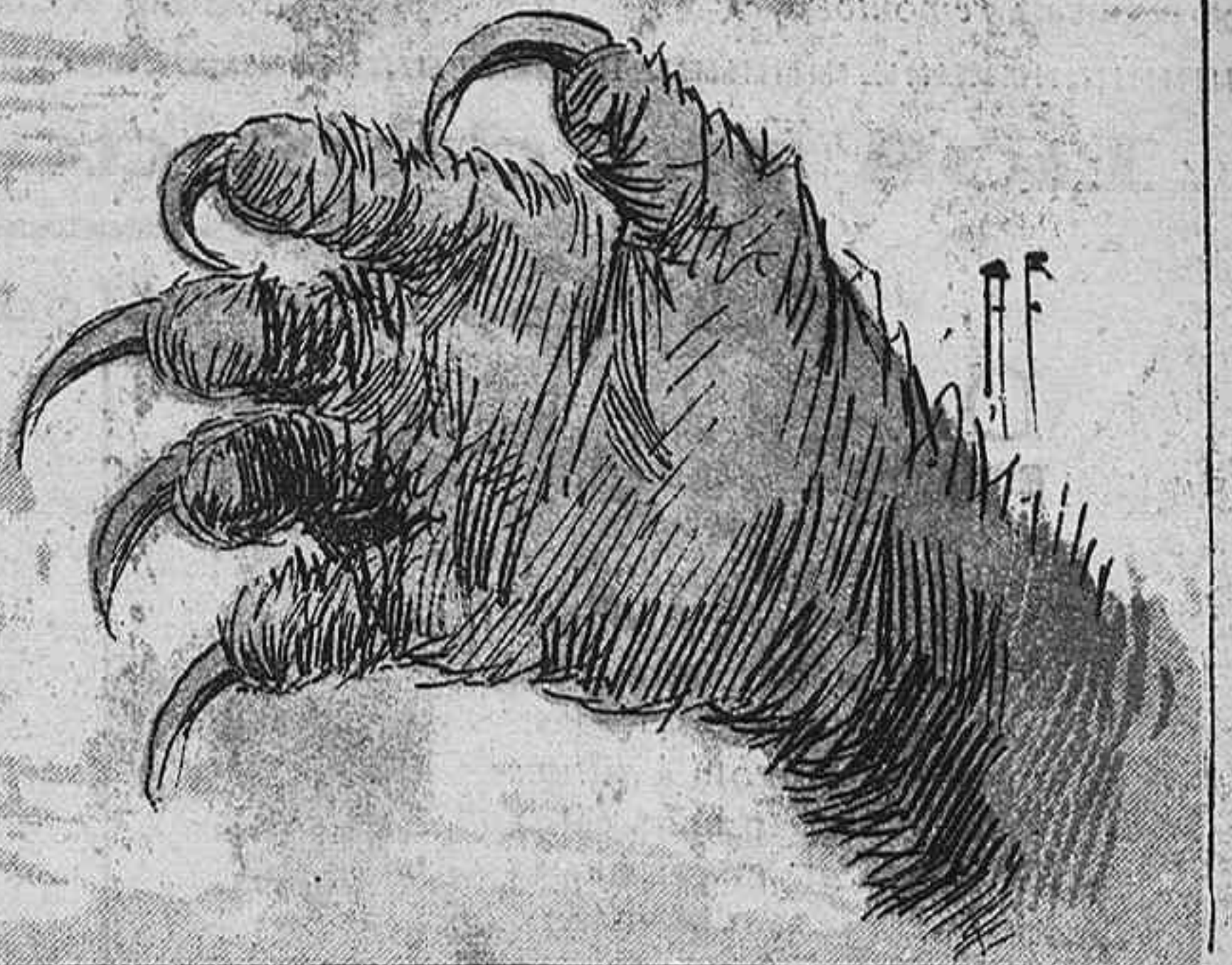
A n' á mi, aquesta parella
d' angelets, que Deu n' hi dó,
rebuts, per una omissió
sense 'l pá sota l' axella.

A n' á mi, un marit, encare
qu' algú cregui qu' es mon pare.

A n' á mi, aquet document.
¡Me clavo un uro al moment!

Y á mi... 'l dirho desespera:
¡¡Las urpas de sogra fera!!

ANY NOU, VIDA NOVA

¡Ah salau, ja soch un home!
¡Un any mes, ja puch fumá,
pero fumá quan no 'm vegi,
com se suposa, 'l papá.

Posémne un mes á la llista.
Ja 'n tinch vuitanta. ¡Endevant!
Tants joves que hi ha que 's moren
y jo en cambi... ¡Aném sumant!

¡Demá 'm casol! Mes valdria
que m' entregués al diable.

¡Demá 'm casol! Ja hi trobat
un editor responsable.

DIALECTES DE MERCAT

Vamos, dona, també; ves quin cop de cistell mes terrible no ha donat a la criatura. Ara ja li sortirà un blau.

—¡Ay jo 't tochl! ¿que 's pensa que deixa 'l cistell, encare que sigui d' aquet color?

—Mira la tia Camándulas... encare s' en mofa; vaja... ¿ho sent? ja tinch musica per tota la plassa.

—Ja se sab que per re' ploran la canalla; perquè 'ls treyeu de casa.

—Anéu, anéu, no 'm vull encalorá, que si no duya 'l Rafelet al bras, vos y aquet cistellot que sembla 'l culumá de la Plassa de Catalunya, aviat aniriau de bigotis per terra...

—¡Ala!... ¡jala!... ¡jala!... ¡Trieu la bona patata de Cerdanya.

—Vaja, home, vaja, no crideu tant que mateu lo cuch...

—¿De la patata?

—De la patata y de l' aurella y tot ¡poca solta!

—Gracias, noya.

¿Eh, quina raspeta mes graciosa? Llástima que tinga aquella piga tant fastigosa a la galta; sembla que hi porti mitja pesseta fula enganxada.

—Pst... ¡ey! mestressa, tingui la bondat si es servida de treure aquesta criatura. ¿No veu que s' embruta a las cols?

—No mes fa un riu, home; fentho aquí s' estalviarà de mullarme 'l devantal.

—¿Qué vol dir riu ni ocho cuartos? ¡Ala, passa d' aquí, cotxino!

—Ay lo mal cor ¿que us penseu qu' es un manat de sévas, ó qualquiera cosa 'l meu fill per treurel aixi d' una rabalada? Fes pix, macó; veyam ara si 't tocará. ¡Poca pena! Perque ha fet un trist rajoli li embrutan las cols... li embru...

—Anéu, anéu, ¡mala sombra! avants no us tiri un tronxo pe 'l cap.

—Llengua fareu; próbiho si tant vol esser... Ara m' agradaria que passés un munasipal.

—Veni, dona, veni; preneu las escarolas en nom de Deu.

—¿Ho veyeu, home, com al cap-de-vall m' haveu hagut de cridar? Ja li he dit que jo no reculo may la paraula enradera.

¿Y que 's pensa que 'm dona una gran cosa per aquet preu? Miri, veu, tot aixó te d' anar a las gallinas; pocas fullas podré aprofitar.

—Altra feyna hi ha que donar aixó a las gallinas. Aixó ho diu perque si.

—Bé, vamos; deixemho corre. Tingui, cobri.

—¿Un duro 'm dona? No se pas si tindré cambi.

—Menos ho sabré jo.

—Es fals aquet duro, mestressa; teniu ¿veyeu? fa mes sonido mitja presa de xacolate.

—(Ja ho sabia). ¡Ay pobre de mi! ¿Qué potser es falipinu?

—No; pero ..

—Ay verge santa, quan ho digui al de casa tindrà un disgust de mort. Afiguris que a n' ell li van donar a la frábica.

—Sent fals no es estrany que li donguessin.

—Ja ho trobarem lo diumenje que vé. Ara no porto quartos.

—Aixó ray, dona. (Deu ho fassi).

—¿A quant veneu la tersa d' aquet llús?

—A vuytanta cèntims. Es de matinada... ¿veu? encare belluga.

—Com que 'l remena, está clar que belluga.

¿Y per xó me 'l conta tan car? ¿qué 's pensa que me 'l tinch de menjar viu?

—Vingui pues; acabim aquet xanguet que li donaré barato.

—Vaya una menudencia; aixó no 's troba pels dits. Lo meu marit ja es un xich curt de vista, no cal sinó que li presenti aquets peixets, que per agafarlos hauria de posarse un vidre de muntipicá al devant.

—¿Ahont va Pepeta tan cremada?

—¡Ay senyora Caltrudis! estich tota atribulada.

—¿Y aixó? ¿qué li pasa?

—Que mentres era a la compra lo menut ha saltat del llit y de quatre grapas, de quatre grapas tot ho ha seguit fent mil barbaritats, y lo que 'm sab mes greu, s' ha menjat mitja barra de gusmèlich que 'l noy gran se posa als pan-y-toros.

—M' en vaig corrents a busca 'l metje.

—Si, si; digui que li recepti una purga per dins.

JAUME BALAGUER Y SOLER

SOLTERS

Ell Dom un petó ma estimada
Ella No pot ser... perque es pecat.
Ell ¡Donchs tu may m' has estimat!
Ella Un cop sigui ab tu casada
te 'l daré de molt bon grat.

CASATS

Ella Marit meu... dom un petó.
Ell ¡Fuig dona! ¿per qué t' arrimas?
Ella Es a dir... que no m' estimas.
Ell ¡Ja n' estich cansat d' aixó!
no m' agradan las pamplinas

TIQUIS-MIQUIS

¡AQUÍ VA LA MEVÀ!

Als escriptors y poetas
que ab sos escrits fama donan
á la aixerida TOMASA;
als que sa redacció forman;
á tots 'ls senyors artistes
que ab lo llápis ó la ploma
fan los xispejants dibuixos
que molt content fan al poble.
Al distingit editor
que posant sa hermillá á proba
gasta tots los dineróns
que desde 'l cel Deu li dona
pera que 'l seu setmanari
siga 'l millò que 'l mon corra.
A tots los que los deu céntims
setmanalment no 'ls hi dolen
preferint comprá 'l diari
á tirar pilota á l' olla.
A tots los aficionats
de la secció *trenca-closcas*
que barrinan tot lo día

pera inventar deu mil cosas
baix lo nom de logogrifos
y xaradas, ab gran sombra.
A tots los ayments, en fi,
del nostre estimat idioma,
que llegeixen LA TOMASA
ab molt gust y ab ánsia loca.
A tots, á tots 'ls hi envio
ja que estém en era nova,
vull dir jo, ja que un altre any
comensá fa pocas horas,
mon saludo qu' es mes llarch
que desde aquí á Vallfogona
y d' *arrós*, aixó es ben cert!
puig no es com los que donan
los llimpia-botas, forners,
escolans de las parroquias,
escombriayres, porteras,
lampistas y llevadoras
per 'llí 'ls voltants de Nadal...
Lo meu es un' altra cosal
La meva salutació

altres ideals la portan
ja que del gran Guttemberg
un deixeble, no fa 'l pobre,
per mes que siga colega
d' aquell pobre... ¡de 'n Gironal
Qui 'ls dirigeix lo saludo
que en eixas ratillas se nota
es lo CAIXISTA qu' arregla
la prosa y lo vers que portan
los que anomena al principi
d' aquestos versos ab solfa.
Bueno, donchs, qui ab LA TOMASA
passa dins l' any tantas horas
component versos boníssims
com també correcta prosa,
desde 'l bell mitj de la caixa
(que anomeno *menjadora*)
per sé l' any nou, felicito,
als citats ¡homes y donas!

Per encàrrech del caixista

RAMIRO BALCELLS BELLVÉ.

IMPOSSIBLES

Per una modista, cusir ab una agulla de vía.
Per un jugadó, jugá ab cartas de correo.
Per un soldal, fer foch ab un fusell de carro.

Per un pelotari fer un partit de pilotas de l' olla.
Per un espartenyé embetá ab betas sevillanas.

J. C. MARTÍ.

Exámenes

DE DRET PENAL

—¿Qu' es 'l robo?

—Pendre objectes

que no tingan molt valor,
com una cindria, un tomátech
un pá, ó mongetas ó arros...

—De modo, que per vosté
'l que sustreu un milló
de la caixa del Estat
no roba ¿eh?

—No senyor.

—Donchs si no roba ¿qué fá?

—Res mes qu' una *filtració*.

DE GEOGRAFÍA

—Diguim. ¿Ahont para la India?

—Per mi en cap part.

—Animal.

—L' animal será vosté.

—¿Insults á mi? ¡Desditzat!

—Si la India 's troba al mon
y aquest no *para* pas may,
fássim 'l favor de dirme
si es que l' India pot *parar*.

DE FÍSICA

—'Ls cossos ¿son penetrables?

—Si; senyor.

—¿Que diu ximplet!

—La vritat.

—Vinga una proba

y llavors potsé 'l creuré.

—¿Vosté deu se un cos?

—Es clá.

—Y un cos aquet ganivet;
donchs ara ¿veu?

—¡Ay!

—¿Penetra
aquest cos al de vosté?

D' ORTOGRAFÍA

—Veyam vosté, aquesta carta.

—No está acabada.

—Re hi fá.

—¿Com está d' ortografia?

—Vegi.

—¡Uf, quin disbarat!

¿A qui ha vist posar, com posa,
hasta sens *h*?

—Caram;

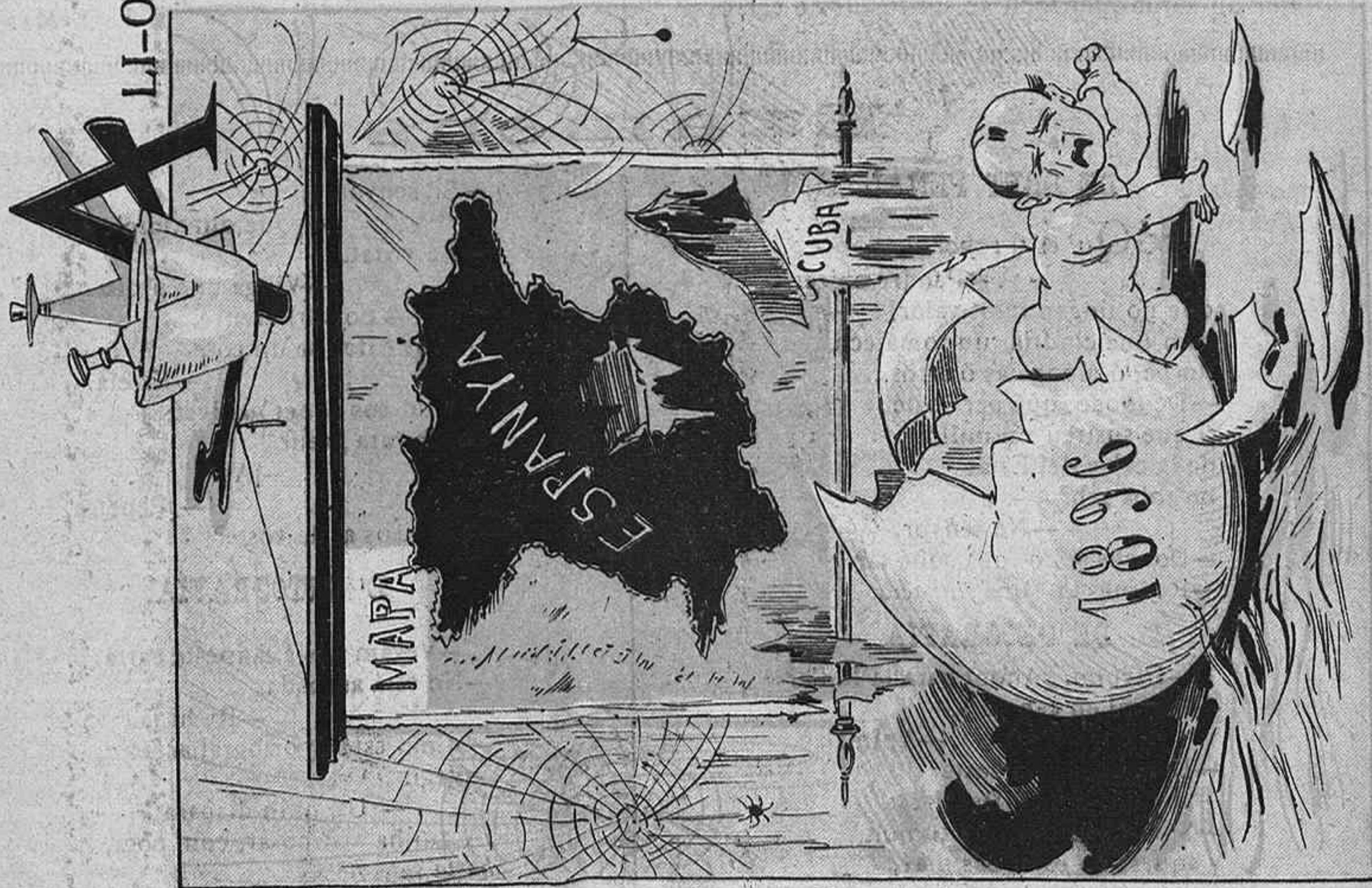
á la mare, senyor mestre.

—Crech bé que 'm diu la vritat.

G. VALLSMADELLA.

Per J. Llopars

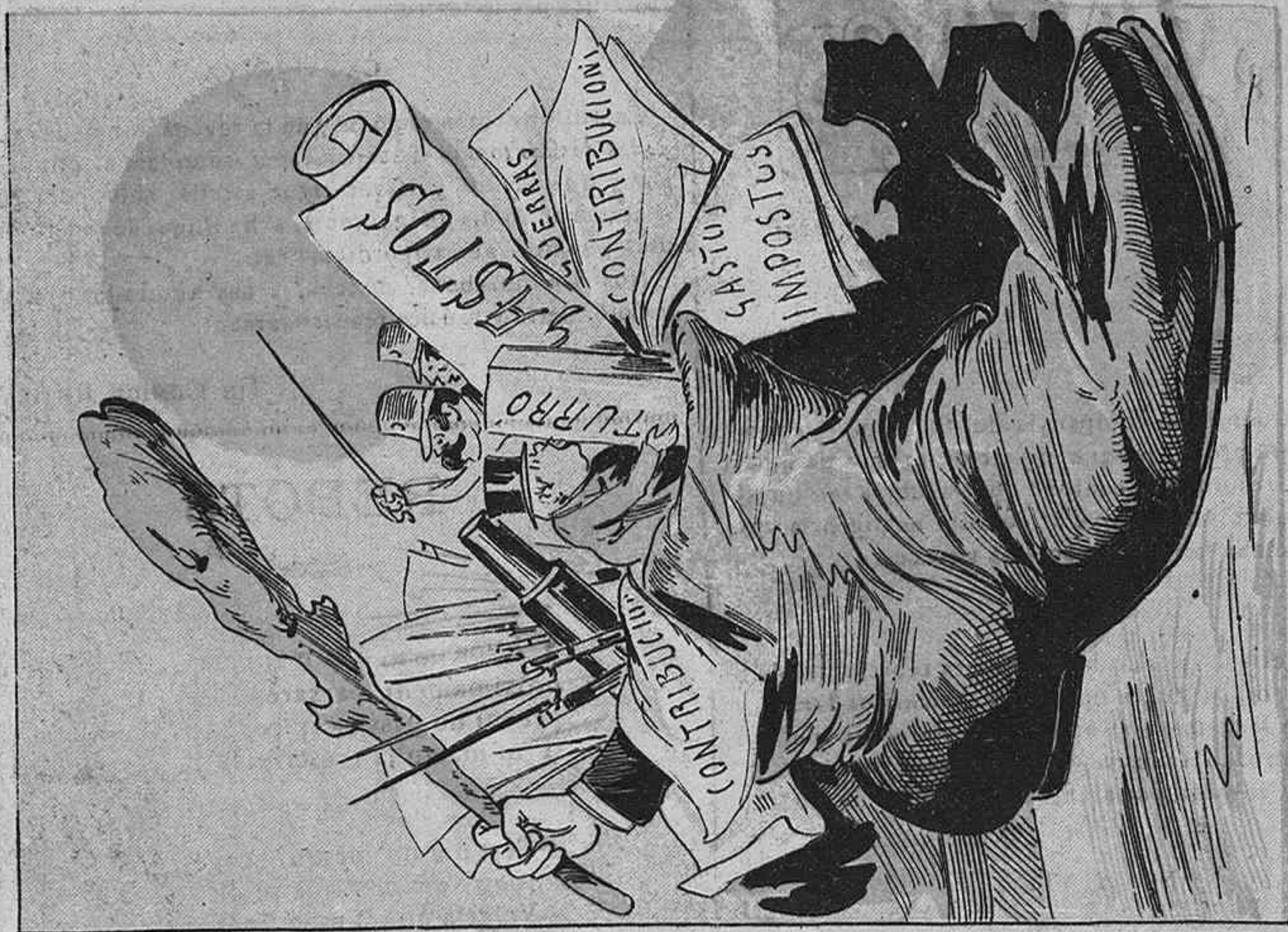
LI-OLI D'ACTUALITAT

—i, Vaya un mapa que m'ha deixat, l'avi!!

A Portugal s'han quedat ab la primera: nosaltres... tab un nom...

Lo que siempre 'ns han portat los Reys.

En Gaspar, en Melchor y en Baltasar á caball... d' un burro

PRINCIPAL

Continua actuanthi la companyia del Sr. Cepillo ab tan poca honra com profit, ja que dit actor apenas pren part en cap funció, resultant lo conjunt de las obras molt desigual, sent resultat sens dupte d' aquesta negligencia, que las funcions sols se fan per las butacas y palcos.

LICEO

Per' dimars estava anunciada la primera representació en la present temporada de la ópera *Gli Amanti di Teruel*, y pera últims de la setmana s' anuncia l' estreno de la en un acte y dos quadros, del mestre Albeniz *Pepita Jiménez*.

La setmana entrant parlarem degudament de abduas obras.

NOVETATS

Lo succés de la setmana ha sigut la funció de *Ignoscents*, en que feren las delicias del públich los Srs. Fuentes y Montero, secundats ab acert per sos apreciats *colegas*.

L' apropósit *¿¿...??* va cridar altament la atenció, principalment son inesperat final. Ab justicia fou cridat en escena son autor, que ho es l' apreciable actor cómic senyor Montero.

Sembla que ja s' está donant las últimas pinzelladas y estisoradas al decorat y trajos del grandió espectáculo titulat *Urganda la desconocida*, que sabém será presentat ab una magnificencia may vista en nostres teatros.

ROMEA

S' ha donat una representació del drama *Mariana* y obtingué tan... *acertal* desempenyo, que si son autor—l' eminent Echegaray—l' arriba á presenciar, de segur que trenca la pluma ab que escriu sas obras.

Sols era propi per' lo dia de *Ignocents*.

De la quisicosa anomenada *Bandera Blanca* creyem que

son autor deurá quedar convensut de que no es lo seu *fort* escriure per lo teatro.

CATALUNYA

La millor demostració de que la revista anomenada *Donde las das las toman* ha satisfet per complert al públich, ha sigut que ab tot y haver sigut escrita sols pera representarse en lo dia de *Ignocents*, s' ha tingut de repetir varios días y sempre ab extraordinari éxit.

Nostra enhorabona, donchs, á sos autors los Srs. Molas y Cotó, lletra y música respectivament.

UN CÓMIC RETIRAT.

REBOTS

AMOR meu, á la manigua
próximament marxaré,
per mi no passis cap pena,
si 'm matan ja t' escriuré.

Cert dia un mesquí burgés,
á quatre amichs seus va dí:
—Voidria que 'l mon finés
un dissapte al demati.
Prompte aquells van preguntar:
—Diguins perque senyor Flós?
Y ell digué:—Per no pagar
á cap dels treballadós.

Si ella m' arriba á olvidar
no 'm busqueu dins del meu pis,
pues aniré á passejar
un mes ó dos per París.

Si un sabés perque ve al mon,
casi m' atreixo á dí,
que al ser al acte de neixe
desitjaría morí.

FRANCESCH COMAS.

Litografia Barcelonesa

DE

Ramon Estany

5. S^a Ramon. 5.

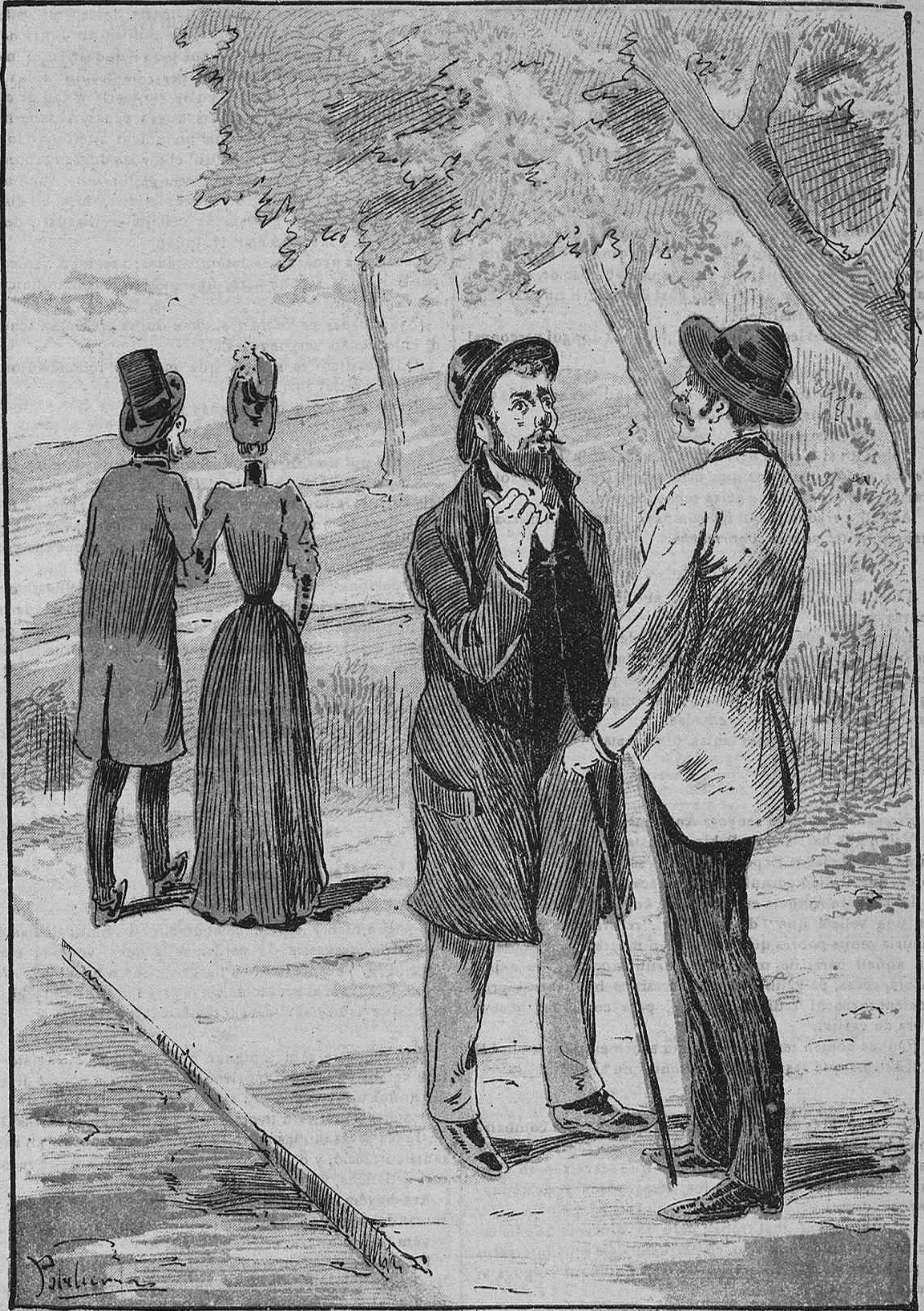
Barcelona

ESPECIALIDAD en CROMOS y RECORTES de todas clases para ANUNCIOS INDUSTRIALES.

PROGRAMAS. MENUS. etc etc

PRECIOS SIN COMPETENCIA

CONTRA GUSTOS...

—¿No 't carrega veure á un home portant á la dona així?
Jo, per evitarme feyna,
faig que surti ab lo cosí.

Campanadas

La Redacció de LA TOMASA desitja á tots sos favoreixedors y col·laboradors, un bon principi y fi d' any.

Lo nostre corresponsal de Vidreras, se 'ns queixa de que arriba á sas mans, ab notable retrás, lo periódich.

Si aquesta falta en lo servey es deguda á que algún empleat, s' entreté llegint LA TOMASA avants d' entregarla á qui correspón, supliquém á tan apreciable lector, ho digui ab franquesa, puig tindrem lo gust d' enviarli un exemplar de regalo, setmanalment.

¡Apa, estimat lector, diguiho!.. ¡No s' en dongui vergonya!

Diu una revista inglesa que la lluna influeix sobre 'ls tartamuts, augmentant lo defecte de la seva llengua.

Pot molt ben ser.

Sobre tot si 's traca dels que 's quedan á la lluna de Valencia, qu' es una lluna que mes de quatre cops no sols fá tartamudejar, sino que deixa sense paraula.

Aquell personatge qu' ha comprat quatre mil duros de tabaco, potsé podria confirmarho.

Llegim que 'ls russos tractan d' abolir la costum de donarse la mà.

La societat que ha tingut la idea de suprimir aquesta costum, diu que 's funda per abolirla en rahons d' higiene, encare que lo mes probable es que no porti altre objecte que 'l de lograr que en lo seu país ningú tinga d' apretar mans que voldria veure cremadas

¡Y se n' han d' apretar tantas d' aquestas!

Al menos aquí.

¡No saben qui es la senyora Antonia?

Vagin á la barriada de Pekin, al costat de la Secció marítima de la passada Exposició Universal, y tots aquells pobres que viuen encauhats en barracas los ne darán rahó.

La senyora Antonia es per ells un ángel. La Sra. Antonia es una velleja que 'l día de Nadal, recordantse de que hi hauria molts pobres que 'l passarian magre, va presentarse en aquell barri de miseria, repartint xocolate, taronjas, licors, cocas, pá y diners á sos necessitats habitants, y prometent tornarhi 'l día dels Reys, pera continuar la seva obra de caritat.

¡Qu' es bonich tenir diners quan saben emplearse tan bèl!
¡Lástima que las senyoras Antonias no abundin!

En un congrés celebrat fá poch á Lóndres pera combatre lo creixent vici de la beguda, un dels concurrents va proposar se substituissin las noyas macas que serveixen lo vi en las tabernas, per homes lleijos, lleganyosos y de repugnants aspectes.

Lo remey no es mal trobat; pero lo difícil es que 'ls taberners vulguin adoptarlo, en perjudici dels seus interessos

¡Mes los valdria tancar las portas, y que qui vulgués ví tingués de cavarse la vinya!

Així, al menos tots los ganduls se tornarian ayguaders.

Un fet altament salvatge:

Era un matrimoni infelís. Lo marit desesperat va ferse voluntari y va marxar á Cuba. La muller ab dugas nenas de quatre y sis anys respectivament, va quedar en lo major desamparo. Un matrimoni conegut, va recullir á las tres infelíssas, y al cap d' alguns dias, lo marit y cap de casa, va atropellar brutalment á las dugas nenas. Al saberho la mare, la pobre dona, sostingué un violent altercat, ab lo seu protector, dant per resultat qu' ella y las dugas ignocentas criaturas, foren llensadas al carrer pe 'l sátiro. Anaren alguns jorns á la ventura demanant caritat, mes un dia, la pobre mare caygué gravement malalta del disgust y de las privacions, é ingressá en l' Hospital.

Las dugas nenas, mes desamparadas que may, van corre per Barcelona alguns dias, fins que la guardia municipal las va recullir.

¡Examinadas pe 'ls metjes, totas dugas presentan senyals d' entermetats vergonyosas!..

¡Quin cástich 'ls sembla que mereix l' infame autor de tanta desgracia?

¡Ni ab cent vidas que tingués pagaría!

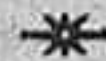
Se diu qu' un ilustríssim personatge, á qui fa poch trencaren los vidres de son palau, ha rebut quatre mil duros de tabaco, que 's fumará sense donarse punt de repós, á fi de distreures de la rabieta que li ha agafat per haver vist que un altre personatge del seu ofici era elevat á una categoria que per ell desijava.

Lo personatge que l' ha deixat ab un pam de nas, porta, per rara coincidencia, un apellido casi igual al de un rector pastelero, á quina falta de táctica 's deu que 'l personatge desayrat tingués de cridar al llauner porque li posés vidres nous.

¡Hi ha apellidos que, tant en singular com en plural, portan la mala astrugancia!

Pero en miij de tot, lo personatge desgraciat, pot riure sen fumant bon tabaco. Pitjor 'ls que després de passar un disgust no 'ls queda altre remey qu' escupir mentres los altres fuman.

«¡A las penas, punyaladas!»
es molt antich, com veyém;
¡á las penas, bonas brevas!
en lo successiu dirém.

Nostre amich y antich col·laborador D Emili Molas, ha tingut la desgracia de perdre á la seva volguda mare (Q. E. P. D.) després d' una llarga y penosa malaltia.

Acompanyém al Sr. Molas y á la seva familia en lo legítim pesar que 'ls hi haurá causat tan sensible pérdua.

Temps enrera vam sapiguer que la reyna d' Inglaterra feya versos y casi vam morirnos d' alegría al contar dintre del gremi una companyera tan encopetada.

Posteriorment vam llegir que l' Emperador d' Alemania, entre las sevas molts apituts, tenia la de dibuixar ab bastanta correcció, y d' allavors ensá algún dels nostres redactors artístichs, va apujarnos 'ls preus dels ninols...

Ara havém sapigut que la reyna de Portugal s' ha examinat del segón any de Medicina y creguin... ¡que no hi veyém de cap ull!

Precisament 'ls tenim tots embussats ('ls ulls) y com que 'ls metjes d' aquí no hi tocan pilota, farém 'l corresponent memorial, porque tota una reyna 's digni tréurens l' embús y veyám si aixís 'ns torna la vista y la claretat!

En lo carrer del Cid un coix y una dona van barallarse, lo qual no tindria rés de particular porque 'ls coixos també 's barallen quan convé...

Pró 'l cas es, que 'l coix de marras, va clavarli tal cop de crossa á la dona del carrer del Cid, que va deixarli la cara feta una llástima.

Lo ditxo ja diu: *No 't fhis de bestia assenyada*, y ademés d' un coix que va pe 'l carrer del Cid, fiaten menos, porque clarament 's veu que *no va per bons passos...*

*

Segóns llegeixo, molt prompte tindré ocasió d' admirar una companyia trágica, que sols representarà obras del gran Shakespeare, ab la particularitat de que tots 'ls actors son de rassa negra.

No deixarà de ser xocant veure en escena las poéticas figuras de *Romeo y Julieta*, de *Hamlet y Ofelia*, de *Desdémona* y otras populares creacions del gran trágich inglés vestidas de dol, ab una pulcritud exagerada.

Un dupte se m' acut y es la manera com deu presentarse en escena *Otello*. La figura del moro de *Magnesia* (com deya aquell) tothom sab que ha de ser negra com una xemeneya... Donchs ara bé ¿com s' ho arreglan 'ls negres, per diferenciarla de las otras?

Ho ignoro, per mes que suposo que potser li treuran brillo ab un raspall com si 's tractés d' un parell de botas.

*

¿No han estat encare al *Gurugú*?... ¿No?...

Donchs per Deu, no 's deixin perdre la ocasió, avants de que se 'n vagi á can Pistras.

'S tracta d' un escrupuló de montanya, qu' han instalat en un recó del *Parque*, sens altre objecte que dominar las perspectivas dels voltants.

La ilusió es aquesta. Ara per lo que toca á la realitat, pujant al terrat de casa, 's pot fer la vergonya al *Gurugú* y deixarlo *mocat*.

Molts diuen que troban la montanyeta en qüestió baixa d' alsada, mes si sapiguessin que 'l *Gurugú*, costa una pila de moneda de la mateixa elevació, com malas llengüas asseguran, estich cert que s' horroritzarian.

De la feta, á Barcelona quedém bastant *assurtits* en qüestió de *manyochs de cordillera*.. Vagin contant: *Tibidabo*, *S. Pere Màrtir*, *Montjuich*, lo *Gurugú*, etc. etc.

*

No hay plazo que no se cumpla.

Prometém á nosres lectors donarlos compte del resultat del acte de conciliació celebrat á instancia de D. Francisco J. Godo y aném á cumplir la promesa, ara que, obrant en nostre poder los documents de dit acte, podem consignar lo resultat del mateix sense desvirtuarlo en lo mes mínim.

Consti, donchs, que demandats per l' esmentat senyor, qui 's creya ofés per certs conceptes emesos en los números 374 y 375 del nostre setmanari, manifestarem en l' acte de conciliació, que no fou nostre proposit dirigir injuria al actor, y 'ns comprometerem á consignarho així en lo periódich.

Ja havem complert.

*

Entre 'ls molts sistemas en ús per entrar *matute* dins de las poblacions, es de punta, 'l que recentment van posar en práctica dos *matuters* reusenchs.

¡*Ganxets* havían de ser!

Van disfressarse de pobres, y ab un orgue de maneta al coll, corrian la població, tocant y demanant caritat... Naturalment aprofitavan las sortidas y entradas de fora á dintre, per fer las *trampas*... ¡Y 'ls *punxa sárrias* tan tranquils!

Tant van du 'l canti á la font, que per fi l' altre dia, sos-

pitant'ho 'ls varen escorfoliar l' orgue, trobanti unas quantas rastelleras de butifarras, algunas llangonissas, y dotze ampollas d' esprit...

Per supuesto que 'l *burol* que ho descubrí també devia ser *ganxet*!

¡No 'n faltava d' altra!

REGALO DE REYS

~~*

Per la infima cantitat de 15 CÉNTIMS ¡¡15 CÉNTIMS no mes!! y mediant la presentació del número present, desde divendres, día 3 del corrent mes, hasta la sortida del próxim número, entregarem, mentres n' hagi, en la nostra Redacció—5, Sant Ramón, 5—un exemplar (40 planas paper extra y bonas cubertas) de

LA LOLA

aplaudida parodia del popular drama «La Dolores» estrenada en lo Teatro Novetats d' aquesta capital.

Nota important.—Cada número que 's presenti será degudament senyalat á fi de que no puga servir mes que pera l' adquisició d' un sol exemplar.

CORRESPONDENCIA

J. C. Martí: No vá.—Filarmónich: La trobo un xich fluixa. Envihin un' altra, que potser encare hi será á temps.—Ramón Subirá, Palamós: Son tantas las composicions que rebo, que no recordo á quina 's refereix.—Noy Gori: No m' agrada prou.—Aleix de la Selva: Anirá 'l geroglífich.—Marqués de Ril: Aquestas son defectuosas; mes no 's desanimi per xó.—Quimet Borrell: Ho he rebut tart.—Juglar del Panadés: Presenta algú defecte difícil de correjir.—Sanch de Cargol: No 'm satisfán.—Angel Rocafort: Bé ho sembla.—Gonnella poétrich: Está de pega.—J. F. Llera: No serveix.—J. Felis: Id.—J. S. C.: Id.—Un suscriptor matalasser: ¿No li sembla que val mes deixarho corre? Fora donarli massa importancia.—Espardenyer del Vendrell: Publicarém lo logogrifo.—A. Pallejá: Insertarém la primera.—Joan Carné: Es incorrecte.—Pere Salom: La *panera* estaria bé si la solució no fos un nom castellá.—Aguileta: Los epigramas m' han agradat molt. Lo altre també anirá, meno: las dos últimas *cosetas*.—Angel Salaberri: Insertarém *Lo bosch dels amors*.—Ramón Torres: De vosé, 'l rombo.—Aleix de la Selva: Lo últim que ha enviar, no serveix.—Pepet Vinyals: No va.—Joseph Campanyá: No m' agradan prou.—Joseph Planás: Lo séprim vers es molt rípiós; correijeixil ó envihi algun' altra cosa, que ho fa bé.

Quedan cartas per contestar.

LA TOMASA

— PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI —

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich

5, SANT RAMON, 5 - BARCELONA.

LITOGRAFIA BARCELONESA

— de Ramón Estany —
5, Sant Ramón, 5, - BARCELONA

—Per defensá á ma bandera
vaig á derramar ma sanch.
—Y si 't perdo, cap de coco?...
—Si 'm perts negre, búscam blanch.

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Al amic **ESTEVE CAMPANY**
Cardedeu

Apreciat amic; Dech dirte que hi result casarme ab la *Total*, filla de la *Segona prima* qu' encar que siga molt *quarta repetida*, te molt *segón invers*, y com que avuy no 'n corra gayre, per' a.xó he fet aquet pensament: la gent, digui lo que vulgui, lo principal es que vagi bé; per lo tant espero no faltarás, y al mateix temps, portam lo *hu*, que 'm fa molta falta. També t'estimaré 'm portis la mitja *prima-quarta*, per la meua dona, que servirà igualment per lo germá d' ella qu' es un xich *ters-segón*.

Conto ab tú perque hi están invitas moltes noyas, y será un acte molt lluhit.

Ton amic
JOSEPH ARALLAB

10 Decembre, 1895.

ANAGRAMA

La *Total* per fer l'acrós
va tot un cunill molt grós.

JOAN ROBERT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5.—Molts ne tenen.
4 2 1 5.—Nom de dona
4 2 1.—Prenda militar.
2 1.—Animal.
4.—Consonant.
5 1.—A las cartas.
3 2 1.—Animal.
3 4 5 1.—Molts ho están.
3 2 4 4 5.—Prenda de vestir.

PERE FONT RUSSINYOL.

TERS DE SILABAS

.....
.....
.....

Sustituhir los punts per lletres de manera que llegidas vertical y horisontalment, diguin: 1.ª ratlla; nom d' home; 2.ª, nom d' home; 3.ª; teatro de Barcelona.

LL. MIR Y B.

GEROGLIFICH

I
8 ETE 8
P
O R R O
O
TRINXERAYRE NYEBIT Y C.^a.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 382

Xarada.—Cas—ta—nya—da.
Anagrama.—Roma—Omar—Amor—Mora.

Rombo.— B
ral
rella
Baldiri
llima
ara
i

Logogrifo numérich.—Paulina.

Ters de silabas.—MA RO MA
RO SE TA
MA TA RÓ

Geroglifich.—Per operacions 'ls metjes